

HANDLEIDING

KATALYSATOR VOOR VERANDERING

Mijn Leergemeenschap

Onderwijs Maak Je Samen

INHOUDSOPGAVE

Katalysator voor verandering: wat is het?	3
De bedoeling: waarom wil je Katalysator voor verandering inzetten?	5
De doelgroep: voor wie is deze tool bedoeld?	5
De tool: wat staat er op de kaarten?	6
De begeleiding: hoe faciliteer je Katalysator voor verandering?	7
Dankwoord	9
Auteurs	10
Bijlage 1 Het onderzoeksproject	13
Bijlage 2 Op welke principes en welk bewijs is Katalysator voor verandering gebaseerd?	15
Bijlage 3 Hoe past Katalysator voor verandering bij andere initiatieven?	16
Eindnoten en verwijzingen	17

Katalysator voor verandering is een product van
Mijn Leergemeenschap & Onderwijs Maak Je Samen.

Oorspronkelijke titel: Catalyst. An evidence informed, collaborative professional learning resource for teacher leaders and other leaders working within and across schools. 2018 UCL Institute of Education Press, University College London.

Copyright: Louise Stoll, Carol Taylor, Karen Spence-Thomas and Chris Brown

Copyright Nederlandse versie: Uitgeverij OMJS.

DE TOOL: WAT STAAT ER OP DE KAARTEN? ONDERZOEKSKAARTEN

Er zijn vier sets onderzoekskaarten, die elk bestaan uit zeven kaarten en één kaart met samenvatting. Elke set heeft een eigen kleur en correspondeert met een onderzoeksthema:

- veranderkrachtige leraren (blauw);
- de impact volgen (geel);
- kennis delen binnen en tussen scholen (groen);
- leiderschap voor een lerende cultuur (rood).

Op elke kaart staat in het kort welke onderzoeksbevindingen op dit terrein van belang zijn. De bron voor deze bevindingen is: L. Stoll, C. Taylor, K. Spence-Thomas & C. Brown (2018). *Catalyst: An Evidence-Informed, Collaborative Professional Learning Resource for Teacher Leaders and Other Leaders Working within and across Schools*. (Londen, UCL IOE Press.)⁴

PROFESSIONALISERINGSKAARTEN

De professionaliseringskaarten beschrijven activiteiten en ontwikkelprocessen waarmee je collega's kunt stimuleren om te leren van de onderzoeksopbrengsten:

- onderzoeksopbrengsten ontdekken;
- je eigen ontwikkelkansen definiëren;
- professionele ontwikkelbehoeften in kaart brengen;
- scenarioproblemen oplossen;
- een vraagstuk dieper verkennen;
- helderheid over de praktijk verschaffen;
- anderen laten groeien in leidinggeven;
- prioriteren;
- in actie komen.

Bij elke activiteit hoort één kaart. Op de voorkant van deze kaart staat wat het doel is van de activiteit, voor wie deze geschikt is en wat je erbij nodig hebt. Op de achterkant vind je de beschrijving van mogelijke aanpakken en reflectievragen die je daarbij kunt stellen. Bij 'scenarioproblemen oplossen' horen daarnaast nog zeven scenariokaarten. Verder wordt op sommige kaarten verwezen naar pdf's die je kunt downloaden via [s.omjs.nl/katalysator-downloads](https://www.s.omjs.nl/katalysator-downloads).

VERANDERKRACHTIGE LERAREN

GEBRUIKEN ONDERZOEK EN PRAKTIJKKENNIS

ONDERZOEKSKAARTEN
**KATALYSATOR VOOR
VERANDERING**

Mijn Leergemeenschap
Onderwijs Maak Je Samen

Veranderkrachtige leraren
**GEBUIKEN ONDERZOEK EN
PRAKTIJKKENNIS**

Veranderkrachtige leraren ontwikkelen hun eigen onderzoekskennis. Ze gebruiken diverse bronnen en gepubliceerd onderzoek om kwesties te analyseren, veranderingen te onderbouwen, de praktijk te verbeteren en de voortgang te evalueren. Ze moedigen collega's aan om data en (onderzoeks)bronnen te gebruiken en vullen deze aan met hun eigen kennis om de praktijk te verbeteren.

DE IMPACT VOLGEN

WEET WAT JE MEET EN HOE JE MEET

ONDERZOEKSKAARTEN
**KATALYSATOR VOOR
VERANDERING**

Mijn Leergemeenschap
Onderwijs Maak Je Samen

De impact volgen

WEET WAT JE MEET EN HOE JE MEET

Het uiteindelijke resultaat van je handelen is zichtbaar in de vorderingen van de leerling. Door een startpunt te bepalen, kun je de voortgang volgen en aan het eind de verschillen vergelijken. Collega's kunnen dan verkennen wat daadwerkelijk aan het gewenste resultaat heeft bijgedragen. Meten betekent ook een brede waaier aan methodieken inzetten, om zowel harde als zachte data boven water te halen.

JE EIGEN ONTWIKKELKANSEN DEFINIËREN

DOEL

Deze activiteit is bedoeld om je eigen professionele leervragen te bepalen. Deelnemers bepalen waar hun kwaliteiten liggen en waar nog ruimte voor ontwikkeling is. Op basis van hun eigen rol in de praktijk bepalen ze waar zij aandacht aan gaan geven en wat de volgende stappen hierin zullen zijn.

BEDOELD VOOR

- Collega's die nieuw zijn in hun rol als kartrekker in verandering, aanstaande schoolleiders, (leer)groepen van veranderkrachtige leraren, innovatiecoaches (thema's 'Veranderkrachtige leraren' en 'De impact volgen')
- Meer ervaren coördinatoren, aanstaande schoolleiders, directies (thema's 'Kennis delen binnen en tussen scholen' en 'Leiderschap voor een lerende cultuur')

BENODIGDHEDEN

De *onderzoekskarten* en *deze kaart*. Aanvullend kun je het document *Kwaliteiten en ontwikkelkansen* downloaden om inzichten te verwerken, prioriteiten te benoemen en vervolgstappen te omschrijven. Voor alternatief gebruik kun je ook **BEELD&BOX** inzetten.

PROCESLOGBOEK

Aan het eind van elke sessie waarin je Katalysator voor verandering gebruikt hebt, reflecteer je als begeleider op de professionele ontwikkeling: wat ging goed en hoe kwam dat? Welke aanpassingen wil je doen voor de volgende keer?

JE EIGEN ONTWIKKELKANSEN DEFINIËREN

AAN DE SLAG

🕒 30 MIN

- Kies een van de vier onderzoeksthema's. Oriënteer je op de zeven afzonderlijke onderzoekskaarten van dit thema. Kies daarna één kaart om dieper op in te gaan. Bespreek met elkaar waar bij dit thema je sterke en zwakke punten liggen en wat ontwikkelmogelijkheden zouden kunnen zijn. Noteer dat voor jezelf.

🕒 10 MIN

- Kies twee ontwikkelpunten voor jezelf en ga na wat jouw volgende stap zou kunnen zijn. Deel dit met je gesprekspartners.

AANVULLINGEN OF ALTERNATIEVEN

🕒 30 MIN

- Pak allemaal een willekeurige kaart uit de set onderzoekskaarten en reflecteer daarop. Bedenk wat hierbij je sterke kanten zijn en waar je ontwikkelkansen liggen. Deel dit vervolgens om de beurt met de groep.

🕒 20 MIN

- Kies een onderzoekskaart (bewust of willekeurig). Reflecteer hier samen op met anderen in de groep. Waar liggen kwaliteiten en ontwikkelpunten voor de groep?

🕒 20 MIN

- Kies een willekeurige kaart uit de hele set onderzoekskaarten en voer de bovengenoemde reflectieactiviteiten nog eens uit. Zoek vervolgens een metafoor voor de kwaliteit en de ontwikkelkans. Gebruik hiervoor eventueel de kaarten uit **BEELD&BOX**.

REFLECTIEVRAGEN

- Welke inzichten heb ik opgedaan door deze activiteit? Welke actie zouden we zeker moeten ondernemen?
- Welke begeleiding heb ik/hebben we nodig om de noodzakelijke veranderingen te kunnen doorvoeren in de praktijk?
- Hoe kan ik me aanpassen of iets veranderen aan mijn aanpak en de inzichten uit het onderzoek daarin meenemen?
- Wat zouden we anders kunnen doen? En wat zou dat voor effect geven in de praktijk?